

JAVÍTÓKULCS

TOLLBAMONDÁS

CD-ről egységes minden teremben.

A tollbamondás menete:

1. felolvasás normál beszédtempóban
2. értelmi szakaszonkénti diktálás
3. a bekezdések bemondása a diktálás minden fázisában
4. ellenőrző felolvasás
5. A felolvasás után 1 percet kaptak a diákok javításra

A helyesírási típushibák pontozása

Durva hiba (3 pont):

1. A mássalhangzók időtartamának hibás jelölése közhasználatú szavakban: *halmazállapota, mindössze, közösségi, kommunikáció, korábban, szkennel, miatt, vettünk, pontosságát* stb.
2. Az összeolvasás, a részleges és teljes hasonulás: *kárhoztatják, erről, újításokkal, meghatározza, hatással, attól, elárasztják, különböző, kétségtelenül, lazítják* stb. A *szabatossága* helyett *szabadossága* csak súlyos hiba, 2 hibapont.
3. Kis és nagy kezdőbetű tévesztése közhasználatú tulajdonnevek, melléknevek és egyelemű tulajdonnévből képzett melléknév esetében;
– tulajdonnevek hibái: *Kárpát-medencében, Oszmán Birodalom, Habsburg Birodalom; honfoglalás.*
4. Igeközös igék, igei származékok hibás egybe-, illetve különírása: *terjedt el, vettünk át; meghatározza, átvétele, megjelenik, elárasztják, túlélte, félrevezető* stb.
5. Az *ly - j* tévesztése közhasználatú szótőben és toldalékban, az *ly - j* hiánya vagy kiejtés szerinti jelölése: *folyamatosan, amely, melyeket, folyik, helyesírási, szabályokat; újításokkal, használjuk, ideje* stb.

Súlyos hiba (2 pont):

1. Közhasználatú szavak/összetett szavak különírása, illetve szókapcsolatok egybeírása: *magyar nyelv, írva beszélt, lépést tart, angol szavak és kifejezések; nyelvváltozat, tíz-tizenöt, informatikai-technikai, csoportnyelvinek, szókincs, szókészlet, ellenszere, nyelvhasználat* stb.
2. Közhasználatú szavak elválasztása.
3. Magánhangzók időtartamának tévesztése közhasználatú szavakban és toldalékokban: *vívmányait, ítél, lazították, erősödő, előtti, nyelvrontó, várható; mindössze, informatikai, lájkol* stb.
4. Mondatkezdő nagybetű tévesztése.
5. Tulajdonnevekben és betűszóknál előforduló kötőjelezés, illetve egybeírás tévesztése: *Kárpát-medencében, SMS-ezés,* stb. Ha ez a kötőjel a sor végére esik, csak a megismételt kötőjellel fogadtuk el.

Kis hiba (1 pont):

1. Nem közhasználatú szavak durva és súlyos hibái: *szabatossága helyett szavatossága.*
2. Közszók kezdőbetűjének tévesztése: *magyar, angol, török* stb.
3. Betűtévesztés.
4. Központozási hiba (darabonként 1-1 pont):

- mondatzáró írásjelek;
- tagmondatok közötti írásjelek;
- mondatrészek közötti írásjelek hiánya vagy téves jelölése, pl. a stb. elé kitett vessző;
- egyéb írásjelek, pl. dátum írásjelének hiánya vagy téves jelölése.

Ha egy szóalakban magán- vagy mássalhangzó időtartamának tévesztése és egybe- vagy különírási hibája, valamint tulajdonnévírás szabálytalansága is található, akkor ezek külön-külön hibapontok (2+2 vagy 3+2 hibapont).

A hibapontokat az 50-ből vonjuk le, 0 alá nem megyünk.

Egyéb hibák:

- a betűtévesztés, -kihagyás 1 hibapont darabonként,
- a szótévesztés, -kihagyás 2 hibapont darabonként,
- a bekezdés elmaradása vagy függő behúzásként jelölve 2 hibapont,
- a gerendázás 2 hibapont darabonként.

Egyéb megjegyzések:

Ahol a helyesírási szabályok ezt lehetővé teszik, és a szöveg értelmezéséből adódóan több megoldás is elfogadható, ott ezeket a variációkat elfogadtuk, pl. a szövegbe ékelődés írásmódjait gondolatjelpárral, vesszőkkel vagy zárójelekkel.

A „nyelvrontó hatásuk” idézőjel nélkül írt változatát is elfogadtuk.

Az angol és magyar írásmódú szóalakokat egyformán elfogadtuk: *chatelés* vagy *csetelés*, *scanel* vagy *szkennel*, *file* vagy *fájl*, *like-ol* vagy *lájkol*, *e-mailés* vagy *ímelés*, de kevert megoldásokat nem: *scannel*, ez 2 hibapont volt.

Az *SMS-ezés* szóalakot kisbetűs írásmóddal is elfogadtuk.

A számok betűvel írása is elfogadható.